

AY VATANDAŞI

TUNÇ KURT

2024
TUDEM
Edebiyat
Birincilik
Ödülü

 tudem

AY VATANDAŞI

TUNÇ KURT

AY VATANDAŞI

©2025, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. Aő
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

YAZAR: Tunç Kurt

EDİTÖR: Burhan Düzçay

SON OKUMA: Barış İnce

KAPAK RESMİ: Zeynep Özatalay

GRAFİK UYGULAMA: Aslı Kayalarlıoğulları Kurt

BASKI VE CİLT: Güngörler Matbaacılık San. Tic. Ltd. őti.
Saray Mahallesi 658. Cadde No:11 Kahramankazan/Ankara
Tel: 0312 394 28 82

Birinci Baskı: Nisan 2026 (2000 adet)

ISBN: 978-625-380-076-5

Yayınevi sertifika no: 45041

Matbaa sertifika no: 49889

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, yayıncının önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez, çoğaltılamaz.

2024 Tudem Edebiyat Ödülleri
Roman Yarışması Birincilik Ödülü

AY VATANDAŞI

TUNÇ KURT

 tudem

Tunç
Kurt

1982'de Muğla'nın Yatağan ilçesinde doğdu. Öykülerini ve yazılarını çeşitli edebiyat dergilerinde, gazetelerde ve internet sitelerinde yayımladı. *Herkesin İçinde Hiç Olmak*, *Annemin Kuşları*, *Bay Prada Nasıl Öldürüldü?*, *Hayatlarınızdan Alacaklıyım*, *Profesör 104 Nükleer Çağ* adlı kitapları yayımlandı. *Yüzyıllık Perde*, *Öyküden Çıktım Yola*, *Başlarken Yalnızsın Bitirdiğinde Daha da Yalnız*, *Yaz Öyküleri*, *Bir Şiirin Söylediği 5* kolektif kitaplarında yer aldı. *Hayatlarınızdan Alacaklıyım* adlı dosyası 2021 Sennur Sezer Emek-Direnış Öykü Ödülü'ne, *Profesör 104 Nükleer Çağ* adlı çocuk romanı 2023 Gülten Dayıoğlu Çocuk Romanı Ödülü'ne, *Ay Vatandaş* adlı çocuk romanı 2024 Tudem Çocuk Romanı Ödülü'ne layık görüldü. Türkçe öğretmeni, İstanbul'da yaşıyor.

BÖLÜMLER

I. KISIM: AY'DA

Manzara Taşı	9
Pişmanlık	14
Kediler Neye Benzer?	19
Ay'ın Uydusu	24
Uzay Arkeolojisi	29
Lezzetler ve Endişeler	34
Uzay Golfü	38
Uzun, Derin Karanlık	43
Eski Bir Teknoloji	48
Gülümse, Çekiyorum!	53
Ay'ın Hikâyesi	57
Acımasız Gerçekler	62
İkiz Ejderha Masalı	67
Cam Bıçaklar	74
Ejderhayı Gördüm	79
Ateşler	84
İmkânsız En Yüksek Olasılık	88
Cevabı Olmayan Sorular	92
Sayıklamalar	97

II. KISIM: DÜNYA'DA

Sıradan Bir Gün	101
Uzaklardan Gelen Mesaj	104
Dünya'ya Hoş Geldin	109
Başkasının Ailesi	115
Dünya Denen Yer	123
Mavi Lekeler	127
Yarına Ulaşmak	131
Acı Gerçekler Müzesi	134
Yüzleşme	141
Mucize	149

I. KISIM

AY'DA

MANZARA TAŞI

Pencerenin önünde heyecanla bekliyordu. Güneş, uzun derin karanlıktan sıyrılıp yavaş yavaş kendini gösterdi. Mare içinden taşan bir coşkuyla, “Baba! Baba!” diye bağırırdı. “Bak sabah oldu!”

Babası uykusunu alamamıştı, biraz daha uyumaya ihtiyaç duysa da kızının heyecanını görmezden gelmek istemiyordu. Yataktan kalktı, uzun uzun esnedi. Belini dikleştirip gerindi, kızının gözünde daha da uzun göründü. Uyanma çabası sona erince yine eski kambur hâline döndü.

Ağır adımlarla kızının yanına gitti, o da pencereden dışarı baktı. Upuzun süren gecelerin yerini aydınlığın aldığını görmek, onu da heyecanlandırdı. Muhteşem bir görüntüydü bu. İnsanı derin ve kederli düşüncelere sokan karamsar geceler artık yoktu. Biri sanki o simsiyah lekeyi silip ıslıl ıslıl bir manzara bırakmıştı geriye. “Baba ben dışarı çıkacağım,” dedi heyecanla.

Küçük kız, tulumunu giymeye koyuldu. Acele ediyor gibi görünse de tüm kuralları hatırlıyor, gerekli kontrolleri yapmayı ihmal etmiyordu. Eldivenlerini takarken babasına bakıp gülümsedi, tavşan dişleri göründü.

Gülümsemesi babasının yüzünde karşılık buldu, kızının yanına gidip tulumunu bir kez de kendi kontrol etti. Her şey kuralına uygundu. Kızının kendi başına hazırlanabildiğini görmek onu gururlandırdı. Göz kırparak hazır olduğunun işaretini verdi.

Zaman ne kadar hızlı geçiyordu? Daha dün gibi hatırlıyordu kızının doğumunu. Zır zır ağlayan o pembe suratlı minik bebek, ne ara bu kadar büyümüştü? Zamanı hiçbir duyumuzla algılayamayız. Sadece bedenlerimizde yarattığı değişim ya da dönüşümden anlayabiliriz geçip gittiğini. Yüzümüzde oluşan kırışıklıklar, saçlarımıza ak düşmesi; bebeğin çocuğa, çocuğun gence, gencin yetişkine, yetişkinin de yaşlıya dönüşmesi gibi gözle görünür hâle gelebilir. Koskoca on bir yıl nasıl geçmişti? Kızının büyüdüğüne her gün tanıklık etse de buna şaşırırmaktan hâlâ kendini alamıyordu.

Küçükük ellerinde kocaman duran kaskın polikarbonat camına şöyle bir baktı. Camını uzun uzun silmiş, içini dışını daha yeni temizlemişti; tertemiz ışıldıyordu. Kaskı taktı ve kapıya doğru yürüdü. İlk kapı açılınca koridora girdi ve dönüp babasına baktı. Babası her ne kadar kendinden emin görünse de yüzündeki endişeli ifadeyi bir türlü atamıyordu. “Fazla uzaklaşma, tamam mı kızım?” dedi.

Babası, eşleşmiş bir kask takmadığı için söylediklerini duyamazdı ama dudaklarını okuyarak ne demek istediğini anlayabiliyordu. Başparmağını kaldırarak, ‘tamam’ işareti yaptı.

Babasının yüzündeki o kurtulamadığı endişeli ifade birdenbire silinip gitti. Yerini dolu dolu bir gülümsemeye bıraktı. Artık içi rahattı. Kendine aynı şeyi telkin etmeye

devam etti: *Kızım büyüdü. Kendi başının çaresine bakabilir.* Bu sözler kendisini ikna eder gibi olsa da küçücük bir endişe, ufak çaplı bir kalp çarpıntısı olarak varlığını hissettiriyordu.

Çıkış kapısı açılınca uçsuz bucaksız, gri bir manzara Mare'yi bekliyordu. Alabildiğine büyük ve heyecan uyandırıcı bir görünümdü bu. Sonunda ilk hilal evresinden ilk dördün evresine geçiş başlamıştı. Böylece Sessizlik Denizi nihayet güneş yüzü görmüştü. İki hafta süren gece, yerini gündüze bırakmıştı. Güneş ışınları, zeminde biriken gri toz kümesine çarpıp yüzeyi pırıl pırıl parlatıyordu. Yansıyan ışık Mare'nin gözünü aldı. Gözlerini yavaş yavaş açtı ve kısık bir çizgiden o eşsiz parıltıya baktı. Güneşi ve var ettiği gündüzleri çok seviyordu. İçinde bulanık bir su gibi biriken karamsar duygular, güneşin sıcaklığıyla buharlaşıp yok olmuştu.

Babası karanlıkta dışarı çıkmasına izin vermiyordu. Mare ilk zamanlar buna anlam verememişti ama bir gece dışarı çıktıklarında babasının ne demek istediğini çok iyi anlamıştı. Dışarı adımını atar atmaz zifiri bir karanlıkta bulmuştu kendini. Adım attıkça o karanlığın siyah bir duman gibi dağılacağını sanıyordu ama yanılmıştı. Göz gözü görmüyordu. Hayatında siyahtan daha siyah bir renk olduğunu o gece anlamıştı. Bu öyle bir siyahtı ki her şeyi yutmuş, içine hapsedmiş gibiydi. Olduğu yerde çakılıp kalmış, adım atmaya korkmuştu. Çünkü bir adım sonrasında onu neyin beklediğini bilmiyordu. Hem dar hem de uçsuz bucaksız bir yerin ortasında gibi hissediyordu kendini. Zamandan ve mekândan büsbütün farklı bir noktadaydı.

Mare o gün beklentilerin bir rengi olduğunu anlamıştı. Bilinmeyen, umulan ama umduğumuzdan farklı bir şeyi bulmamıza neden olabilecek her şeyin rengi siyahtı. O anda babası yanında olmasaydı olduğu yere çömelip ağlayabilirdi. Küçücük bir ışık, karanlığı yok edebilirdi ama şu anda, burada mümkün değildi. Babası haklıydı, geceleri dışarı çıkmak tehlikeli olabilirdi. Karanlık iyi olan her şeyi gizleyebildiği gibi, kötü ve tehlikeli olanı da gizleyebilirdi.

Babası, kızının tecrübe ederek öğrenmesi için elinden geleni yapardı. Ona göre tecrübe en iyi öğretmendi. Hayat, çoğu zaman deneyerek ve yanılarak öğrenilirdi. Kendisi zamanında pek çok kez denemiş ve pek çok kez yanılmıştı. Bazı şeyleri öğrenmek için büyük bedeller ödemişti ve ödemeye devam ediyordu. Bu yüzden karanlıkta dışarı çıkma kuralını Mare'nin yaşayarak öğrenmesi gerekiyordu.

Neyse ki artık güneş kendini göstermişti. Zıplayarak düzlükte ilerledi. O zıpladıkça yerden pırıl pırıl tozlar kalıyordu. Tozlar engibeli alanları da gizlediği için zıplamak ve umduğu gibi zemine iniş yapmak çok kolay olmuyordu. Birkaç kez tökezleyip düşse de hızla toparlanıyor ve kaldığı yerden devam ediyordu.

Uzun süren gecelerin yerini gündüzlere bıraktığı zamanlarda hep aynı şeyi yapardı. Bu onun için bir tür kutlama töreniydi. Geceye, karanlığa dair bildiği ne varsa, aydınlıkta her biri yok oluyordu. Gece görememekse gündüz doyasıya bakmaktı. Bakmaya ihtiyacı vardı. Nefes almak, su içmek gibi bir ihtiyaçtı bu. Tüm karamsar duygulara bu ihtiyacı için katlanıyordu.

Zıp zıp zıplayarak Manzara Taşı'na geldi. Taşa bu ismi Mare vermişti. Çünkü yaşadığı toprakların renksizliğini unutturan en güzel manzarayı buradan seyredabiliyordu. Bu görünümü hayretle ve merakla, özellikle de hayranlıkla izliyordu. Bu taşı çok seviyordu. Sanki o taş, onun için orada vardı. Bir park kenarında sahibini bekleyen bomboş bir bank gibi, tam da olması gerektiği yere iliştirilmişti sanki.

Taşa oturdu ve gözlerini ufka dikti. Sonsuz bir karanlığın içinde dönüp duran devasa mavi gezegene baktı. Yüze-yinden yansıyan ışık, kaskından içeri girip gözlerinde mavi bir boncuğa dönüşüyordu. Oraya ait olduğunu ve bir gün oraya gideceğini biliyordu.

Dünya'ya bakıp gülümsedi ve "Ne kadar güzel!" dedi.

AY VATANDAŞI

TUNÇ KURT

Ay'da doğup büyüyen Mare, küçücük dünyasına sığmayan büyük bir umuda sahiptir. "Manzara Taşı" adını verdiği kayanın üzerine oturup Dünya'yı seyreder, oradaki hayata karışmayı düşler. Hayalleri, yalnızca babasıyla paylaştığı bu ıssızlık çölünde yapayalnız günlerinin sığınağıdır.

Sıra dışı bir yolculuk Mare'nin hayatını değiştirir ve kendini Dünya'da bulur. Fakat oraya ait olmak sandığı kadar kolay olmayacaktır. Yeni bir hayata alışmaya çalışırken tanıştığı insanlar ona yaşamın güzelliğini, değerini öğretir. Ancak, "Ay vatandaşı" olmasının altında yatan gerçeklerle yüzleştğinde derinden sarsılacaktır.

Ay Vatandaşı, Ay'da büyüyen bir çocuğun Dünya'da kendine yer bulma çabasını anlatan çarpıcı bir hikâye.